

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph: St, 865

XIXème ANNÉE

1 Avril 1924 — No 164

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنہ

نومرو ۱۶۴ - انیسان ۱۹۲۴

دوردو قجه اونوتولماز بر آی اولدی :

بحکم شرعیہ نك لغوی ،
تدریساتك توحیدی ،
خلافتك الغاسی .

(اجتهاد) ك مدبر فكلر لنجه ، تورك قومی بو كون اولدی قدار تاریخك هیچر دورنده مظفر اولماشدر . بو حرکتك باشنده بو حرکتك باشی بولونان رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا - الكطلق والكصاف ، الك تام بر صمیمتله سویله یورز - بیوك بر مقیاس ومقدارده ایمان وشجاعته مالك اولمایانلردن ظهوری محال اولان تجدد حرکتلریله ، بتون تورك متجدد و منورلرینك حقیقی وطیبی رئیس اولمشدر .

Réorganiser sans Dieu ni roi دستورینك ، وطنمزه تطبیق اولوندیغی كورمك

Nous mourrons célébrant nos futures victoires
دیمش وفكلر لرینك ظفرینی دكل خیال ظفرینی كوره ك اولمهی نهائی سعادت بیلمش اولان زلر ایچون غازی مصطفی کمال پاشا و پروان اجتهادینك بوصمدانی قرارلری قارشیشنده الك یوكسك هیجان وسعادت قلبیه طویماق ممکن دكلدر .

شیمدی حضور بال ایله فكلر حریت وحریت فكلر مجاهده سنك هر سلاح آرقداشی

طایم قدرتی قیلمشسه قدر ذلت ،

ماتم ملت! ای اویقویه قانش ملت !

آچار اق سور خرافاته بو مدهش دلیبی

سانا قان باقماق ایچوندر ، که آریتدم چلیکی .

دییه یلیرز . بالقان حربی اثناسنده اجتهادك ، شیخ الاسلامك مجلس وكلایه داخل اولماق لازم كلدیکی فكلرینی ایله ری سورمه سی مهلك بر جرأت تلقی اولونمشدی . اوندورت سنه تكامل ، خلافتك الغاسنی علی العاده و پك طبیعی وحقی لازم اجرا آتدن كورمه مزى تأمین ایتدی وشیمدی یه قدار (المعری) نك تعبیریله بو « مكر من القدماء » [۱] یی

[۱] « افیقا ، افیقا یا غواة فانما

دیاناتكم مكر من القدماء

ارادوا بها جمع الخطام وادركوا

وماتوا ودامت سنت اللوئاء »

ابوالعلاء المعری

جدآ آجیدم . مباحث دینی ده مخاطبلرینی الزام ایدمه یین عجزه نك قوللاندقلری سلاح تکفیری ، مجلس ملیده وایادی تعصبده مسلول بر حالده كورمك تاریخك حافظه شکراننده منقوش قلاچق بر منظره اولمادیغنه اعتماد بیوریکیز .

الحادینی اعلان ایتمه کزه سبب اولان مقاله سنی بولوب او قویا مادیغ جهته عبدالله جودت بلك نه درجه یه قدار مخطی ویا صائب اولدیغی بیلیم . یالکیز شونی بیلیم ، که ائمه اجتهاد بیله مخالفین معتزله یی شتم وتلعین ایتزلر ، بلکه عقل ومنطقله الزام ایدمه ك طریق حقه جلب ایدرلردی . بنده سزی عبدالله جودت بکه هجوم ایدر کن مصونیت تشریعیه استحکامك جناح حمایه سنه سیغنمش بروضعیتده بکل ، علم وعرفان و آداب مناظره سلاحیله مجهز اولارق حخته مباحثیه چیقمش كورمك ایستردم . حالبوکه سز بویله یامادیکیز . عبدالله جودتك کناهلری تشهر وکندیسنی تکفیر ایتمك ایسترن ، حریت مطبوعاتك علیهنده بولنق صورتیه ، بر غیای ضلالته دوشدیکیز . شاعر اعظمك دیدیکی کبی : « خطایی تصحیح ایچون نه یایلم ، که الك بیوك خطا مصححدن صادر اولیور ! »

عزیزم کاظم وهبی بک ، سز او کونکی بیاناتکیزله قارا قوتی نه قدر سونیدر دیسه کز متفککلر حضورنده ده او قدر صغوق بر سوء قبوله معروض قالدیکیز . حالبوکه بن سزی مجلسك منورلری آره سنده کوره جکمی امید ایدردم . بو سطرلری ده خلاف انتظار بر حرکتك سزدن صدورینی کورمکدن متحدث حیرت وتأثرک سوقیله یعنی سائقه صمیمیت ومحبته یارییورم . بناء علیه کوجنمه مکزى رجا ایدر ، بو کبی بیوك خطا لردن جمله مزى صیانت بیورمه سنی خالق ادرا کدن نیاز ایلرم .

دیاربکر : ۲۵ شباط ۳۴۰ زانی زاده :

عمر عادل

حرکت فکریه :

صوک مارت آی تورك قومك تاریخ فکریسنده ، مهم وجسور حیات وفکر شائقه لری ایله زنکیکن ودنیسا

« عبدالله جودت بكك ساده ادبيات فارسى به دكل ادبيات عمومى به دخى خدمتى اعتباريله اساساً بك مفيد اولان كتائينك ديكر برقصورى ده طرز ترجمه سنده وعلى الخصوص رباعياتى كندى حسياته كوره تفسير و بعضيلرينك معناسنى تحريف و تغليط ايتش اولماسنده در . »

بوكون تك موجودى قلامش اولان بزم (رباعيات خيام) مزك ترجمه سنده كندى حسياتمك رهبر اتخاذايدلمش اولدينى ظنى مصيب دكلدر . هر نوع آثارك ترجمه سنده متخذاصولز مؤلفك روح و مزاجنى آكلامق و بوروح و مزاجه موافق كله واسلوب ايله وجدان مؤلفه ترجمان اولمقدردر . بونكله برابر شوراسى محقق دركه هر رسام قوپيه ايدر كن بيله قوپيه به كندى شمائل روحندن مطلقا بر شيلر كچيرر و بو حال رسامك خبرى اولمقسز ين واقع اولور . بونكله برابر ترجمه لرى قبل الطبع ادبيات ولسان فارسى ده استاد اولان حجم حسين دانش بكك تصحيح و تصويبنه عرض ايتكمده تردد ايتمه مشدم . كتابمك ۲۳۹ نجى صحيفه سنده بو جهت كوسترلمش و دانش بك كتابمزه يازيغى تقريرضده :

« دوكتور عبدالله جودت بك بر مقصد سليم ادينك سوقيه خيامك رباعياتى توركجه به ترجمه ايتميه درعهده ايتدى . بو ايش ماده مهم اولدينى قادار معناده خطير ايدى . لكن صاحب عزم دوكتور چاليشدى و بك چوق چايشدى رباعياتك مالى توركجه نثره فارسى ده كى قوت و صلابتيله تحويل ايتميه كندينه نخبه آمال ايديندى . كتابك فرانسجه انكليزجه ترجمه لرينه مراجعت ايتدى . مختلف فارسى متلرى آراشديردى ، كه بو سعى ترجمه نك موافق مطلوب اولماسى ايچون ضرورى ايدى . ايشك بر مشكل هتتى دها وار ايدى كه اوده مطبوع فارسى متلدره مندرج رباعياتك كافه سنك (خيام) ك اولوب اولماديغى مسئله سى ايدى . عبدالله جودت بك بونك ايچون در چوق و سائطدن استعانه و حتى فقير ايله ده استشاريه تنزل ايتدى . هر حالده محترم دوكتورك نشر ايتديكى بو كتاب شيمدى به قادار لسان عثمانيه (رباعيات خيام) ك يكانه و مكمل بر ترجمه سى در » ديمشدى .

معبد و معبود اتخاذايتديكمزدن دولايى حجاب حسى طوبانلر مزده بولوندى . قناعت و اجتهاد مزجه بو واديه آتيلاجاق و آتيلماسى ضرورى ايكي آديم دهاواردر : بونلر دخى لاتين حرفلرينك اكلاماً قبولى و تعليم و تربيه سيستممك تماماً دكيشديريله سى در . بونلرى وبالخاصه بونلردن ايكنه چيسنى معارف و كيلى و اصف بك افنديك نورلو و آتشي ايمانندن كال امنيتله بلكه به جكز . دون آلد يغمز بر مكتوبنده پر ايمان و اصف بك :

« مفكوره مز قطفى ظفره دوغرو ايله ريلور . مملكتى مدنى بر كاله و وارلغه مظهر ايتك ايچون بستون قوتمزله چاليشه جغز . » ديوردى . بوسوزى اونك جوشغون و قاينار ايمانندن آلامق بزم ايچون بيوك تساييت و امنيت نومه سيدر .

يكي عدليه و كالته كان نجاتى بك دخى عيى طاوده بر چليك كورونمكده در . قوانين عدليه مزك عصر يلدشدير نلمه سى ، حكامك اهليت و استقلالى ، استبداد و تعصبك ، كيف مايشاء آلتى اولاييملك ايچون ياپيلمش اولان ۵۵ نجى ماده كى خس و خاشاك دن جزا قانوننك تطهيرى ايشاريله اشتغاله باشلامش اولماسى منور بينلك برهانيدر .

رباعيات عمر خيام

كچن بر نرسخه « اجتهاد » ده حسين دانش و رضا توفيق بككر طرفندن وجوده كتيريلن و (اقبال) كستبخانه سى صاحبي حسين افنديك همتيله باصيلان بو كتابك انتشارينى تبشير و اثر دن آريجه بحث ايتميه و عدايتشك .

كتابك مقدمه سنده بر قاچ دفعه كستبخانه اجتهادك ۳۶ نجى كتابى اولارق ۱۹۱۵ ده نشر ايتديكمز (رباعيات عمر خيام) دن و مترجم و ناشرندن بحث اولونمشدر . بوراده يالكز ۱۲ نجى صحيفه ده مندرج فقره به جواب ويره رك كتابى تدقيقه كيريشه جكز . فقره عينا شودر :